

ПАЦАДАРМ

Сумесны праект рэдакцыі газеты «Звязда» і Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь

Выпуск № 7 (36)

«Воін Садружнасці — 2014»

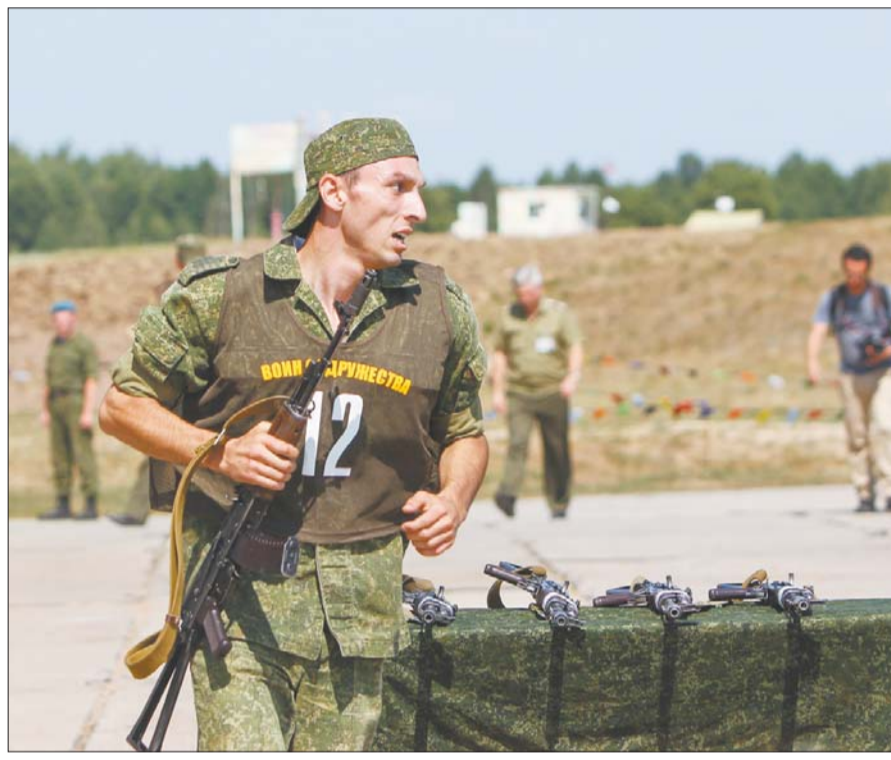
І АСІЛАК, І ІНТЭЛЕКТУАЛ, І З ТАЛЕНТАМ БЯЗМЕЖНЫМ...

Менавіта такім павінен быць лепшы вайсковец краін СНД, якога сёлета выбіраюць у Беларусі

Фінал міжнароднага конкурсу ваенна-прафесійнага майстэрства вайскоўцаў дружальных армій «Воін Садружнасці» праходзіць у гэтыя дні ў нашай краіне. За шэсць гадоў існавання спаборніцтва беларуская сямяля ўпершыню прымае канкурсантаў.

— Конкурс атрымаў заслужаную ўвагу ва Узброеных Сілах дзяржаў — удзельніц СНД і стаў добрай традыцыяй на працягу апошніх гадоў, — зазначае **начальнік Генеральнага штаба Узброеных Сіл** — першы намеснік міністра абароны Беларусі генерал-маёр **Алег БЕЛАКОНЕУ** падчас адкрыцця конкурсу ў Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. — Сёлета ён асаблівы: у год 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў упершыню праводзіцца ў Мінску. 70 гадоў таму савецкія воіны плячом да пляча змагаліся за свабоду і незалежнасць агульнай Айчыны. 70 гадоў назад мы здолелі выстаяць і перамагчы дзякуючы нашаму адзінству і згуртаванасці. І сёння толькі разам мы можам супрацьстаяць сучасным выклікам і пагрозам нацыянальнай бяспецы нашых краін. Невыпадка адной з мэт конкурсу з’яўляецца развіццё і ўмацаванне сяброўскіх сувязяў паміж вайскоўцамі Узброеных Сіл краін — удзельніц СНД.

Сёлета за званне лепшым вайскоўцам Садружнасці змагаюцца салдаты з Арменіі, Беларусі, Казахстана і Расіі. У камандзе па чатыры чалавекі: тры хлопцы і дзяўчына. Толькі, нягледзячы на баявы камандны дух, кожны з іх сам за сябе: у выніку шматлікіх спаборніцтваў пераможца ўсё ж такі будзе адзін. Хто ім стане, вырашыцца пасля праходжання інтэлектуаль-

нага тура «Эрудыт», ваенна-спартыўнага спаборніцтва «Атлет», конкурсу па прадметах баявой падрыхтоўкі «Прафесіянал» і «Снайпер», а таксама спевааблівага шоу талентаў «Кавалер» («Спадарыня»).

Дарэчы, перш чым сустрэцца на фінале ў Беларусі, вайскоўцы прайшлі сур’ёзны адбор у сваёй краіне. На працягу некалькіх этапаў іх выбіралі ў відах Узброеных Сіл, родах войскаў, камандаваннях, ваенных акругах, на флатах, у гаюльных і цэнтральных упраўленнях. І, нарэшце,

тага конкурс праводзіўся ў фармаце Расійскай Федэрацыі і называўся «Мировой парень». Задумваўся ён у 2005—2006 гадах як конкурс, які прапагандавае ваенную службу па кантракце на шматлікіх пасадах. Да 2011 года ў конкурсе удзельнічалі толькі мужчыны, аднак усё добра разумелі, што ваеннаслужачыя жанчыны — неад’емная частка нашай армейскай рэчаіснасці. Таму рашэннем Савета міністраў абароны краін — удзельніц СНД у каманду дазволілі ўключыць адну жанчыну. І, гледзячы на вынікі, якія яны паказваюць, недарэмна. Жанчыны нароўні з мужчынамі займаюць выдатныя месцы ў агульным заліку, прычым іх нарматывы нічым не адрозніваюцца.

Акрамя удзелу ў спаборніцтвах, вайскоўцы ўжо паспелі пазнаёміцца з культурай і гісторыяй нашай краіны. Пабытаўшы ў мемарыяльным комплексе «Хатынь» і ў гісторыка-культурным комплексе «Лінія Сталіна», нашы замежныя канкурсанты змагі асабліва падрабязна даведацца аб трагедыі беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны і разам з тым ацаніць яго гераізм. Таксама вайскоўцы наведалі Нацыянальную бібліятэку.

— Удзельнікам конкурсу была дадзена магчымасць дакрануцца да святых месцаў, да агульных святых, якія беражліва захоўвае наша краіна, — падкрэсліў **старшыня арганізацыйнага камітэта міжнароднага конкурсу генерал-маёр Аляксандр ГУРА**. — Спадзяёмся, што спаборніцтва, праведзенае ў Беларусі, будзе садзейнічаць умацаванню сяброўскіх сувязяў паміж нашымі арміямі, а таксама ўмацаванню ўзаемнага даверу, павагі і разумення. Безумоўна, мы зрабілі ўсё неабходнае, каб усё прайшло выключна годна: конкурс адрозніваўся сваім узроўнем падрыхтоўкі, максімальна даў магчымасць удзельнікам адчуць дух нашай краіны, дакрануцца да яе святых і каштоўнасцяў. Мы стварылі спрыяльныя ўмовы, каб удзельнікам спадабалася спаборніцтва і каб усё яны вярнуліся да сябе на радзіму з паўцёмным глыбокай павагі да свайтой беларускай зямлі.

...А тым часам даведацца імя воіна Садружнасці можна будзе ўжо заўтра. Вынікі аб’явіць падчас цырымоніі ўзнагароджвання лаўрэатаў конкурсу ваенна-прафесійнага майстэрства. А пакуль застаецца толькі здагадацца, хто гэта будзе, і выказаць надзею на тое, што лепшым вайскоўцам краін СНД стане беларус... і беларуска.

Вераніка КАНЮТА. Фота БЕЛТА

Унікальнае падраздзяленне

Пакуль не пахаваны апошні салдат...

Дзе сёння вядуцца раскопкі і якія цікавыя знаходкі трапляюць да беларускіх пошукавікаў?

Масавае пахаванне часоў Вялікай Айчыннай вайны нядаўна выявілі ледзь не ў цэнтры Мінска. Ніхто нават падумаць не мог, што планавыя будаўнічыя работы скончацца археалагічнымі раскопкамі. У выніку вайскоўцы 52-га асобнага спецыялізаванага пошукавага батальёна Узброеных Сіл паднялі з зямлі астанкі 228 чалавек. Як высветлілася, мірных жыхароў, сярод якіх былі і дзеці...

Больш падрабязна пра гэта расказалі ва ўпраўленні па ўмацаванні памяці абаронцаў Айчыны і ахвяр войнаў Узброеных Сіл, якому і падпарадкоўваецца пошукавы батальён. Прадстаўнікі адзінага падраздзялення ў краіне, якое мае права на правядзенне пошукава-палявых работ, вайскоўцы батальёна адначасова працуюць на некалькіх аб’ектах. Аднак гэта не перашкоджае ім тэрмінова выехаць па незапланаваным маршруце.

Калі медальёны былі амаль ва ўсіх салдат, то ўкладшы, на якіх знаходзілася патрэбная інфармацыя, — не. А ўсё таму, што ў ваенных існавала павер’е: калі запоўніш укладыш — чакай гібель. Вось некаторыя лішні раз і не рызыкавалі...

— Па заканадаўстве, калі хто-небудзь — арганізацыя ці звычайны грамадзянін — знайшоў чалавечыя астанкі (нават на сваім падворку), ён абавязкова павінен паведаміць у міліцыю ці следствыя органы, — зазначае **намеснік начальніка ўпраўлення па ўвекавечванні памяці абаронцаў Айчыны і ахвяр войнаў Узброеных Сіл Леанід МЯЦЕЛІЦА**. — Так было і ў гэтым выпадку. Капаючы траншею пад ліўневую каналізацыю на вуліцы Мінна, працоўныя выявілі косяч і фрагменты шкідэтаў. Натуральна, работы адрозны прыпыніліся. Пра знойдзенае паведамілі ў міліцыю, пракуратуру, ваенкамат, супрацоўнікі якога выехалі на месца, склалі інфармацыйны ліст, пра што паведамілі нам. І, згодна з рашэннем Мінаблвыканкама, 52-ты пошукавы батальён выехаў на месца раскопак. Вядома, працэдура доўгая, аднак без патрэбных дакументаў, атрыманых у выніку, работы не праводзіцца.

На гэты раз працэдура доўга не цягнулася: усё ж такі чала-

вечыя астанкі ляжалі ледзь не ў цэнтры сталіцы! Ды яшчэ амаль на паверхні: максімальная глыбіня магілы дасягала двух метраў. Дакументаў загінулых, на жаль, не знайшлі. Частку астанкаў для правядзення экспертызы забраў Следчы камітэт. Хоць было і так зразумела, што гэтае месца не з’яўляецца пахаваннем вайскоўцаў. Дапамагі разабрацца і суправаджальныя знаходкі, сярод якіх не знайшлі ні эмблем, ні блях, ні папруг — таго з ваеннай аtryбутыкі, што захоўваецца сотнямі гадоў. Затое знайшлі іншыя рэчы, характэрныя ўжо для мірных жыхароў: прэсцёнікі, завушніцы, нацельныя крыжыкі, кашалёк, грэбен, гіпзу, калейку 1905 года... Стала зразумела — тут спачываюць ахвяры Вялікай Айчыннай вайны.

— Згодна з нашай версіяй, а таксама з заключэннем Следчага камітэта, людзі, чые астанкі мы знайшлі, загінулі ў пачатковы перыяд акупацыі Мінска: дзесці паміж 1941 і 1942 гадамі, — перакананы **Леанід МЯЦЕЛІЦА**. — Прычым іх тут не пахавалі, а проста скінулі ў яму, хутэй за ўсё, ужо забітымі. Пакуль мяркуецца, што

укладыш — чакай гібель. Вось некаторыя лішні раз і не рызыкавалі...

Вайскоўцам 52-га пошукавага батальёна хочацца спадзявацца, што салдаты Рускай імператарскай арміі не прытрымліваліся падобных павер’яў. Усё ж такі знайсці астанкі чалавека — толькі палова справы, а вось даведацца яго імя... Магчыма, гэта ўдасца ў выніку раскопак у вёсцы Ракаўцы, што ў Смаргонскім раёне, дзе нядаўна працаваў батальён. Там планавалі адшукаць групавое пахаванне салдат рускай арміі, а знайшлі толькі 5 чалавек... і адзін медальён, які ўжо адрапавілі на экспертызу.

Над больш масавым пахаваннем працуюць вайскоўцы ў Гродне. Сюды, на тэрыторыю сучаснай войскавай часткі, давялося вярнуцца трэці раз. Эксгумаваўшы ў 2008 годзе больш за тысячу чалавек на месцы былога лагера ваеннапалонных часоў Вялікай Айчыннай вайны, прычым некалькі гадоў адкапалі яшчэ больш за сотню. Мясцовыя вайскоўцы вярнуліся і сёлета: відаць, натрапілі на чарговую яму з вялікай колькасцю загінулых.

Падчас раскопак на вуліцы Мінна ў Мінску.

гэта быў расстрэл. Некаторыя гісторыкі сцвярджаюць, што тут знаходзіўся лагер. Аднак невядома, якога тыпу ўтрыманне, для якой катэгорыі насельніцтва.

Пошукавыя работы на Мінна ўжо завяршыліся. Па рашэнні адміністрацыі Маскоўскага раёна на сталіцы астанкі загінулых будуць перапахаваны ў Мінску ці Мінска-раёне. Устанавіць імяны ахвяр нацызму ў гэтай сітуацыі не ўяўляецца магчымым. У гэтым плане вышэйшымі з’яўляюцца пахаванні вайскоўцаў. Хаця і тут не заўсёды шанцы. Калі медальёны былі амаль ва ўсіх салдат, то ўкладышы, на якіх знаходзілася патрэбная інфармацыя, — не. А ўсё таму, што ў ваенных існавала павер’е: калі запоўніш

Дарэчы, падчас папярэдніх раскопак там знайшлі бляху з нумарам, якую насілі ваеннапалонныя лагера. Толькі гэта малая кропля таго, што падчас раскопак знаходзіцца вайскоўцы батальёна. Па заканадаўстве ўсе знаходкі перадаюцца ў мясцовыя ваенкаматы. За выключэннем збору, якая трапляе ў Міністэрства ўнутраных спраў. Своеасаблівы міні-музей з найбольш шчыравымі артэфактамі знаходзіцца ў Заслонаве, дзе дыслакуецца 52-гі асобны спецыялізаваны пошукавы батальён. Некаторыя «экспанаты» былі перададзены ў новую экспазіцыю Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Дата на армейскай календары

Працоўны фронт ваенных інжынераў

7-ы Торунскі ордэнаў Аляксандра Неўскага і Чырвонай Зоркі інжынерны полк адзначае 70-годдзе з дня ўтварэння

Пунктам адліку сваёй гісторыі ваенныя інжынеры з Барысава лічць 12 жніўня 1944 года. Менавіта тады ў Маскоўскай вобласці на беразе Акі быў сфарміраваны 7-ы матарызаваны пантонна-маставы полк. У яго склад увайшлі 6-ы і 32-ы асобныя матарызаваныя батальёны, аснашчаныя цяжкім маставым паркам. Першым камандзірам палка стаў палкоўнік **Павел Арданюўскі**.

Ужо ў канцы снежня войскавая частка ў складзе 2-га Беларускага фронту была сканцэнтравана ва Усходняй Польшчы. Баявое хрышчэнне воіны прайшлі, актыўна ўдзельнічаючы ў авалоданні горада Торун (цяпер Торунь). У ноч з 30 на 31 студзеня 1945 года падраздзяленні палка атрымалі загад навесці нізкаводную пераправу праз Віслу ў раёне населенага пункта Бароўна. Варожая групоўка імкнулася ўсімі сіламі выравацца з акружэння. Адважныя салдаты ў цяжкіх умовах надвор’я, пад няспынным артабстрэлам не толькі выканалі пастаўленую баявую задачу, але і трое сутак абаранялі мост да падыходу войскавай частцы 70-й арміі. За смелыя баявыя дзеянні, мужнасць і гераічнасць, праўленія ў баях па авалоданні горадам, палку прысвоена ганаровае найменне «Торунскі».

У лютым 1945-га за паспяхова выкананае заданне па пераправе танкавых часцей праз Віслу на ўчастку Марыенвердэр — Кульм 7-ы пантонна-маставы полк узнагародзілі ордэнам Чырвонай Зоркі. Нягледзячы на

моцны ледастаў, пастаянную барацьбу з дыверсійнымі групамі саперніка, у цяжкіх умовах пантанёры здолелі на паромках пераправіць перадавыя часткі 2-й ударнай арміі, танкі якой захапілі на левым беразе ракі вы-

гадны плацдарм для далейшага наступлення ўсяго 2-га Беларускага фронту. А за паспяхова пераправу войскаў праз Одэр у раёне горада Грайфенгаген у красавіку 1945-га палку ўручылі ордэн Аляксандра Неўскага.

Больш як пяцьсот воінаў часці ўзнагароджаны ордэнамі і медаламі за мужнасць і гераізм, праўленія пры выкананні баявых задач.

У пасляваенныя мірныя часы полк быў перадыслацыраваны

у Беларусь і перафарміраваны ў 7-ы асобны пантонна-маставы батальён. У новай арганізаванай структуры воіны-торунцы працягвалі ўдасканальваць сваё прафесійнае майстэрства і палявую вывучку, дабіваю-

чыся высокіх вынікаў у баявой падрыхтоўцы. У жніўні 2003 года вайсковая частка атрымала сваю цяперашнюю назву. На базе двух асобных батальёнаў быў сфарміраваны 7-ы інжынерны полк і пераведзены на новую штатную структуру.

Цяперашняе пакаленне ваенных інжынераў працягвае паспяхова вырашаць пытанні баявой мабілізацыйнай гатунасці, інжынернага забеспячэння войскаў Паўночна-Заходняга аператыўнага камандавання. Яшчэ ніводнае вучэнне не абходзілася без удзелу воінаў палка. Вынослива, надзейная тэхніка, умелі і практычныя навыкі спецыялістаў слаўтага падраздзялення пастаянна запатрабаваны ў фартыфікацыйным абсталяванні пунктаў кіравання, падрыхтоўцы рубяжоў абароны і агнявых пазіцый для войскаў, навядзенні маставых і пантонных перапраў.

У 7-м інжынерным палку назапашаны значны вопыт размініравання і знішчэння выбухова-небяспечных прадметаў. А гэта дарагога варты. Толькі за мінулы год рухомыя групы размініравання часці аб’яшходзілі і знішчылі больш як паўтары тысячы выбухова-небяспечных прадметаў, яшчэ чатырыста — сёлета. Большасць з іх — «падарункі» часоў Вялікай Айчыннай. За гэтай сухой статыстыкай не толькі іх асабіста мужнасць і прафесіяналізм, але і захаваныя жыцці.

Добрую рэкламу свайму прафесійнаму майстэрству ваенныя інжынеры палка зрабілі самаадданай ратнай працай і дзейснай дапамогай, аказанай многім гаспадаркам і арганізацыям па навядзенні маставых перапраў і лабудове нізкаводных драўляных мастоў праз водныя перашкоды. Сёння плёнам іх працы ў поўнай меры карыстаюцца жыхары вёсак Мінскай і Гродзенскай абласцей.

Як расказаў палкоўнік **Віталь Капцэвіч**, цяпер у часці служыць нямаля вопытных ваеннаслужачых, правераных часам і вучэннямі. Як і належыць, тон у паўсядзённым баявой вучобе і службе задае афіцэрскі састаў. Па добрай традыцыі 70-гадовы юбілей інжынернага палка воінскі калектыў адзначаў і цесным коле сяброў і аднапалчан. На ўрачыстым сходзе ўшанавалі ветэранаў і кадравых вайскоўцаў. Дзясяткі афіцэраў, прапаршчыкаў і асоб грамадзянскага персаналу былі адзначаны ў святоточным загадзе і заахвачаны кіраўніцтвам ваеннага ведамства. Гэта стала заслужанай узнагародай за дасягнутыя паказчыкі ў ратнай працы і своеасаблівым крэдытам даверу на будучыню цяперашнім пераемнікам славы і баявых традыцый франтавоў-торунцаў.

Мікалай МАКАРЭВІЧ. Фота аўтара

Ратныя будні воінаў 7-га інжынернага палка.

